

РЕШЕНИЕ

№ 421

гр. София, 04.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на двадесет и първи март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Ася Събева

Членове: Кристина Филипова
Даниела Христова

при участието на секретаря Нина Ш. Вьонг Методиева
като разгледа докладваното от Ася Събева Въззивно гражданско дело № 20221000503160 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение № 262477/25.07.2022г. постановено по гр.д.№ 3908/ 2021г. по описа на СГС, ГО, 25 състав е отхвърлен изцяло предявения от М. Г. И. срещу Прокуратурата на Република България, иск с правно основание чл. 2, ал.1, т.3 ЗОДОВ за заплащане на сумата от 30 000 лв. представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди в резултат на незаконно повдигнато обвинение по ДП № Гб-14/2012г. по описа на Сектор „БОП“ - гр. Габрово за престъпление по чл.255 ал.1 т.1 НК, наказателното производство за което е прекратено с определение от 29.03.2016г. по нохд № 102/2016г. по описа на ОС - Велико Търново, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 29.03.2016г. до до окончателното ѝ изплащане, като неоснователен.

В срока по чл.259 ГПК срещу решението е депозирана въззивна жалба от ищцата.

Жалбоподателят-ищец М. Г. И. оспорва решението изцяло, моли същото да бъде отменено, а искът – изцяло уважен. Изтъква факта, че за да отхвърли предявения иск, съдът е приел, че липсва основаниято по чл.2 ал.1 т.3 НК за ангажиране отговорността на Прокуратурата, тъй като не било налице частично оправдаване на ищцата за извършено престъпление по смисъла на НК. Наказателното производство против нея е прекратено само по отношение на една от формите на изпълнителното деяние по чл.255 ал.1 НК, а не за самостоятелно, отделно престъпление. Посочва, че изводът на съда е неправилен и

противоречи на материалния закон. По делото е установено, че с постановления от 12.11.2012г. и от 29.05.2013г. по ДП № Гб-14/2012г. на сектор „БОП“ Габрово, е била привлечена като обвиняема за престъпления по чл.255 ал.1 т.2 НК за това, че през 2011г. и 2012г. подала годишни данъчни декларации по чл.50 ЗДДФЛ, в които потвърдила неистина -посочила занижен размер на годишния си облагаем доход и по този начин избегнала плащането на данъчни задължения в големи размери. С обвинителен акт от 21.10.2015 г., наред с обвинението по чл.255 ал.1 т.2 НК за избегнати данъци по ЗДДФЛ, на ищцата за пръв път е повдигнато и обвинение по чл.255 ал.1 т.1 НК за това, че след 15.11.2010г. до 28.02.2012г., като не подавала данъчни декларации по ЗДДС за облагаемите си по този закон доходи за 2010, 2011 и 2012 г. в общ размер на 217 888.94 лв., избегнала плащането на данък по ЗДДС в размер на 36 314.82 лв. С определение от 29.03.2016г. по НОХД № 102/2016г. на ВТОС, влязло в сила на 29.03.2016г., съдът е прекратил наказателното производство по отношение повдигнатото против ищцата обвинение за неплатени данъци по ЗДДС. Обвинението по чл.255 ал.1 НК - за неплатени данъци по ЗДДС, поради неподаване на данъчна декларация, е за деяние, чието изпълнително деяние е регламентирано в т. 1 от този член. Това деяние представлява самостоятелно престъпление, различно от престъплението по чл.255 ал.1 т.2 НК - за потвърждаване на неистина в данъчни декларации по ЗДДФЛ. Всяко престъпление се характеризира с обективни и субективни признаци, които формират неговия състав. Обвинението по чл.255 ал.1 т.1 НК, по отношение на което наказателното производство против ищцата е прекратено, се различава от предхождащото го обвинение по чл.255 ал.1 т.2 НК, по което наказателното производство продължава - различен е периода на извършване, различно е изпълнителното деяние, различен е материалния данъчен закон, който се твърди да е бил нарушен, различен е размера на твърдените данъчни задължения. Обстоятелството, че с обвинителния акт от 21.10.2015г. деянието по чл. 255 ал.1 т.1 НК за неподадени данъчни декларации по ЗДДС, с което е избегнато плащане на данъци по този закон и деянията по повдигнато преди това обвинение по чл.255 ал.1 т.2 - потвърждаване неистина и затаяване на истина в подадени декларации по ЗДДФЛ са квалифицирани от прокурора като продължавано престъпление по чл.26 НК, не дава основание да се приеме, че двете престъпления не са самостоятелни. Посочването на чл.26 НК при квалификацията на деянието е свързана единствено с начина на определяне на наказанията и това е видно от раздела, в която попада разпоредбата „Множество престъпления“. Освен това, в конкретния случай наказателният съд не е приел, че деянията по чл. 255 ал.1 т.1 и т.2 НК са извършени при условията на продължавано престъпление. Напротив, прекратявайки наказателното производство по отношение обвинението за неподадени декларации по ЗДДС, съдът е приел, че се касае за самостоятелно обвинение.

Разпоредбата на чл.2 ал.1 т.3 ЗОДОВ предвижда обективна отговорност на държавата в случаите на незаконно повдигане и поддържане на обвинение в извършване на престъпление. Действията по повдигане и поддържане на обвинението се считат за незаконни, ако лицето бъде оправдано или наказателното производство бъде прекратено на някое от предвидените в закона основания. Прекратяването на наказателното производство

при условията на чл.369, ал.4 НПК (отм.), както е в случая, попада в приложното поле на разпоредбата на чл.2 ал.1 т.3 ЗОДОВ, в хипотезата на прекратяване на наказателното производство поради липсата на престъпление, за което лицето отговаря. В този смисъл, наличието на повдигнато на ищцата обвинение за извършено престъпление по чл.255 ал.1 т.1 НК, наказателното производство по което е прекратено с влязло в сила определение от 29.03.2016г. по НОХД № 102/2016г. на ВТОС, е достатъчно основание за ангажиране отговорността на прокуратурата за претърпени в резултат на него вреди. Намира, че правото ѝ да търси обезщетение за вреди, които е претърпяла вследствие незаконно обвинение, наказателното производство по което е прекратено, не може да бъде отречено с мотив, че наказателното производство против нея продължава по други обвинения. Подобен извод би лишил ищцата от възможността да получи обезщетение за претърпените от нея през 2015-2016г. неимуществени вреди /дори при пълното ѝ оправдаване/, тъй като за тези вреди давността ще е изтекла. Настоящата ИМ е предявена няколко дни преди изтичане на 5-годишната давност, считано от датата на прекратяване на наказателното производство-29.03.2016 г. Претендира разноски.

Въззиваемата страна Прокуратурата на Република България не изразява становище в писмен вид. В о.с.з. оспорва жалбата и моли съда да потвърди решението като правилно и законосъобразно.

Софийски апелативен съд, действащ като въззивна инстанция, след като разгледа жалбите и обсъди събраните доказателства, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Първоинстанционният съд е бил сезиран с иск с правно основание чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДВПГ вр.чл.84 ал.3 ЗЗД.

Ищцата ***М. Г. И. твърди, че*** с постановления от 12.11.2012г. и от 29.05.2013г. по ДП № Гб-14/2012г. на сектор „БОП“ Габрово, е била привлечена като обвиняема за престъпления по чл.255 ал.1 т.2 НК за това, че през 2011г. и 2012г. подала годишни данъчни декларации по чл.50 ЗДДФЛ, в които потвърдила неистина -посочила занижен размер на годишния си облагаем доход и по този начин избегнала плащането на данъчни задължения в големи размери. На 21.10.2015г. срещу ищцата и друг обвиняем бил внесен обвинителен акт, по който било образувано НОХД № 506/2015г. по описа на ОС-Велико Търново. С него освен обвинението за престъпление по чл.255, ал.1 т.1 и т.2 НК за избягване на данъчни задължения по ЗДДФЛ и обвинението за престъпление по чл.305 ал.1 пр.2 алт.2, изр. последно, вр. чл. 301, ал.2 НК, на ищцата било повдигнато и ново обвинение по чл. 255, ал.1, т.1 и т.2 НК за това, че след 15.11.2010г., като не е подавала данъчни декларации по ЗДДС за доходите си в общ размер на 258 043.39 лв., тя е избегнала плащането на данък по този закон в размер на 33 539.82 лв. С Разпореждане от 13.01.2016г. ВТОС прекратил съдебното производство и върнал делото на прокурора за отстраняване на съществени нарушения на процесуалните правила. На 29.02.2016г. отново бил внесен нов обвинителен акт, по който било образувано НОХД № 102/2016г. на ВТОС. С този обвинителен акт обвинението за неподадени декларации по ЗДДС било изменено и според него ищцата, след

15.11.2010г. до 28.02.2012г., като не е подавала данъчни декларации по ЗДДС за облагаемите се по този закон доходи в общ размер на 217 888.94 лв. за 2010г., 2011г. и 2012г. е избегнала плащането на данък в общ размер на 36 314.82 лв. за 2010г., 2011г. и 2012г. - престъпление по чл.255 ал.1 т.2 НК. В о.с.з. на 29.03.2016г. съдът постановил определение, с което на основание чл.369 ал.4 НПК /преди изменението в ДВ бр. 63/2017г./ прекратил производството по делото по отношение на обвинението на М. И. по чл.255 ал.1 т. 1 и т.2 НК - за това, че след 15.11.2010г. до 28.02.2012г., като не е подавала данъчни декларации по ЗДДС за облагаемите се доходи в общ размер на 217 888.94 лв. за 2010г., 2011г. и 2012г. е избегнала плащането на данък по същия закон в общ размер на 36 314.82 лв. за 2010г., 2011 г. и 2012г. **Определението е влязло в сила на 29.03.2016г.** Наказателното производство по отношение на другите обвинения продължавало и дори до момента не е приключило.

Посочва, че е практикуващ адвокат, считано от 2003г., когато е вписана като член на АК-Габрово. Твърди, че е незаконно обвинена в извършване на престъпление по чл.255 ал.1 т. 1 НК, вследствие на което претърпяла и продължава да търпи неимуществени вреди. Незаконното обвинение и причинило стрес, безпокойство, неудобства, отразило се негативно на личния, професионалния и социалния и живот, както и на здравословното ѝ състояние. Притеснила се от високата наказателна санкция по НК, за това, че при всички последващи договори с клиенти ще ѝ се търси ДДС, че има опасност от налагане на запори и конфискация на имущество и това ще я доведе до финансов срив. Била разстроена, изпитвала тревога и напрежение, страдала от безсъние и главоболие. Чувствала неудобство пред колегите си и пред клиенти, които започнали да се съмняват в качествата ѝ като адвокат. Изтъква факта, че е било уронено името ѝ като адвокат пред гилдията в Габрово, намаляла е клиентелата, била е подложена на психически стрес, който се е отразил негативно на здравословно състояние, налице е необоснована продължителност на наказателното производство, както и невъзможността за заличава факта на водено срещу нея наказателно производство. Трайно напуснала гр. ***, където практикувала до момента и се установила в София. Претендира сумата от 30 000 лв. обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законните лихви, считано от 29.03.2016г. и разноски.

Ответникът - Прокуратурата на Р.България оспорва исковете като неоснователни и недоказани и моли съда да ги отхвърли изцяло. Посочва, че посочените в исквата молба вреди не са доказани. Сочат, че не са ангажирани доказателства, които да установяват действително претърпени вреди, като пряк резултат от воденото наказателно производство, а именно, че клиентелата на ищцата е намаляла именно в резултат на обвинението, както и за влошено здравословно състояние. Освен това оспорват претенцията като завишена, с оглед принципа заложен в чл.52 ЗЗД. В случай, че съдът намери исквата молба за основателна, моли размерът да бъде изключително редуциран. Прави възражение за погасяване на претендираните вземания по давност. В хода на устните състезания релевира възражение, че основанието, на което е прекратено наказателното производство - чл.369, ал.4 НПК /отм. ДВ бр. 63/2017г./ не е сред изрично предвидените в нормата на чл.2, ал.1, т.3

ЗОДОВ хипотези, при които държавата отговаря за вреди от незаконно обвинение.

От фактическа страна се установява безпротиворечиво, че спрямо ищцата е повдигнато обвинение на 12.11.2012г. видно от постановления от 12.11.2012г. и от 29.05.2013г. по ДП № Гб-14/2012г. на сектор „БОП“ Габрово, с които е привлечена като обвиняема за престъпления по чл.255 ал.1 т.2 НК за това, че през 2011г. и 2012г. подала годишни данъчни декларации по чл.50 ЗДДФЛ, в които потвърдила неистина -посочила занижен размер на годишния си облагаем доход и по този начин избегнала плащането на данъчни задължения в големи размери. По-късно квалификацията и периода на изпълнителното деяние са многократно уточнявани, като М. Г. И. е привлечена като обвиняем за това, че:

1. на 07.02.2011г. пред ТД на НАП - гр.Велико Търново, офис-гр. Габрово, като физическо лице подала годишна данъчна декларация по чл. 50 ЗДДФЛ, в която посочила занижен размер на годишен облагаем доход за периода 01.01.2010г. до 31.12.2010г. и по този начин избегнала плащането на данъчни задължения в големи размери, като потвърдила неистина в подадената от нея годишна данъчна декларация, изискваща се по закон и за това, че на 24.04.2012г. пред ТД на НАП - гр.Велико Търново, офис-гр. Габрово, като физическо лице подала годишна данъчна декларация по чл. 50 ЗДДФЛ, в която посочила занижен размер на годишен облагаем доход за периода 01.01.2011г. до 31.12.2011г. и по този начин избегнала плащането на данъчни задължения в големи размери, като потвърдила неистина в подадената от нея годишна данъчна декларация, изискваща се по закон - престъпление по чл.255, ал.1, т.2, вр.чл.26 ал. 1 НК,

2. както и за това, че в гр.Габрово, на неустановена дата в периода 01.01.2011г. до 02.05.2011г. **подбудила Б. М. И. от гр. *** и той като вещо лице**, назначено по АНД № 550/2011г. в съдебно заседание на 02.05.2011г. пред РС - Велико Търново, 40 състав, устно съзнателно дал невярно заключение по изготвената от него авоттехническа експертиза, което благоприятствало подзащитния на И. по делото - престъпление по чл.291, ал.1, вр.чл.20 ал.3 НК.

Спрямо ищцата е взета мярка за неотклонение „Парична гаранция в размер на 5000 лв.“. Постановлението е предявено на ищцата на 12.11.2012г.

На 21.10.2015г. срещу ищцата и друг обвиняем /вещото лице/ е внесен обвинителен акт, по който било образувано НОХД № 506/2015г. по описа на ОС-Велико Търново. С него освен обвинението за престъпление по чл.255, ал.1 т.1 и т.2 НК за избягване на данъчни задължения по ЗДДФЛ и обвинението за престъпление по чл.305 ал.1 пр.2 алт.2, изр. последно, вр. чл. 301, ал.2 НК, на ищцата било повдигнато и ново обвинение по чл. 255, ал.1, т.1 и т.2 НК за това, че след 15.11.2010г., като не е подавала данъчни декларации по ЗДДС за доходите си в общ размер на 258 043.39 лв., тя е избегнала плащането на данък по този закон в размер на 33 539.82 лв.

На второ място за това, че на 05.03.2012г. в адвокатската си кантора в гр. *** дала 3 500 лв. на обвиняемия Я. К., експерт, назначен от съда или органите на досъдебното производство по множество дела на нейни клиенти, във връзка с тази й дейност, и той е нарушил

служебните си задължения по чл.198 НПК - престъпление по чл.305, ал.1, пр.2, изр. последно, вр. чл. 301, ал.2 НК.

С Разпореждане от 13.01.2016г. ВТОС прекратил съдебното производство и върнал делото на прокурора за отстраняване на съществени нарушения на процесуалните правила. На 29.02.2016г. отново бил внесен нов обвинителен акт, по който било образувано НОХД № 102/2016г. на ВТОС. С този обвинителен акт обвинението за неподадени декларации по ЗДДС е изменено и според него ищцата, в периода след 15.11.2010г. до 28.02.2012г., като не е подавала данъчни декларации по ЗДДС за облагаемите се по този закон доходи в общ размер на 217 888.94 лв. за 2010г., 2011г. и 2012г. е избегнала плащането на данък в общ размер на 36 314.82 лв. за 2010г., 2011г. и 2012г. - престъпление по чл.255 ал.1 т.2 НК.

В о.с.з. на 29.03.2016г. съдът постановил определение, с което на основание **чл.369 ал.4 НПК /преди изменението в ДВ бр.63/2017г./ прекратил производството по делото по отношение на обвинението по чл.255 ал.1 т. 1 и т.2 НК - за това, че след 15.11.2010г. до 28.02.2012г., като не е подавала данъчни декларации по ЗДДС за облагаемите се доходи в общ размер на 217 888.94 лв. за 2010г., 2011г. и 2012г. е избегнала плащането на данък по същия закон в общ размер на 36 314.82 лв. за 2010г., 2011 г. и 2012г. **Определението е влязло в сила на 29.03.2016г., като неподлежащо на обжалване. В останалата част производството отново е прекратено и върнато за доразследване в Прокуратурата на РБ.****

Съгласно служебно изисканата справка от ОС-Велико Търново по НОХД № 106/2016г. е постановена присъда № 79/12.07.2017г., която е отменена от АС-Велико Търново и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав. След това многократно е преобразувано като последно в НОХД № 254/22г. и отново прекратено и върнато на ОП-Габрово за изправяне на съществени нарушения на процесуалните правила.

С тази отменената от АС-Велико Търново вече присъда М. И. е призната за невиновна и оправдана за обвинението да е декларирала неистина в подадената данъчна декларация за доходите си за 2010г. за разликата над 90 434.65 лева до сумата 105 358.65 лева, като я оправдава за сумата на тази разлика, както и за разликата за избегнатия за плащане данък по това перо на обвинението, както и да е декларирала неистина в подадената данъчна декларация за доходите си за 2011 год. за разликата над 131 468.35 лева до сумата 162 868.40 лева, като я оправдава за сумата на тази разлика, както и за разликата за избегнатия за плащане данък по това перо на обвинението, както и по същото време и място и за същите данъчни периоди от време да не е подавала декларации с цел да избегне установяването и неплащане на данъчни задължения в големи размери, поради което я оправдава по обвинението по чл.255, ал.1, т.1, във вр.чл.26 НК, както и за това, че на 5.03.2012г. в адвокатската си кантора в *** дала в дар пари 3 500 лева на обвиняемия /вещо лице/, експерт, назначен от съда или органите на досъдебното производство по множество дела на нейни клиенти, във връзка с тази му дейност, и той е нарушил служебните си задължения по чл. 1., ал. I НПК.

С присъдата жалбоподателката е призната за виновна единствено за това, че в периода

от 15.11.2010г. до 31.03.2012г. в ТД на НАП Габрово при условията на продължаваното престъпление избегнала установяването и плащането на данъчни задължения в големи размери, като: подала в ТД годишна данъчна декларация вх.№ /07.02.2011г. ЗДДФЛ, в която декларира неистина за доходите си за 2010г. – 27 626 лева и затаила истина, като действителната им стойност е 90 434.65 лева, с което избягнала плащането на данък на стойност 4 710.65 лева; подала в ТД на НАП ГДД вх.№ 4433/24.04.2012г., в която декларира неистина за доходите си за 2011г. – 19 546.65 лева и затаила истина, като действителната им стойност е 131 468.35 лв., с което избягнала плащането на данък на стойност 8 394.13 лева, за което на основание чл. 255, ал. 1, т. 2 вр.чл. 2. ал. 1, вр. чл. 36 и 54 НК ѝ е наложено наказание 1г. лишаване от свобода, чието изпълнение е отложено за срок от 3г., считано от влизане на присъдата в сила на основание чл. 66, ал.1 НК.

От представеното по делото извлечение от регистъра на адвокатите в АК - София се установява, че ищцата М. Г. И. е вписана в регистъра на колегията на 24.10.2012г., като за периода от 05.02.2003г. до 24.10.2012г. е била вписана в АК- Габрово.

По делото са събрани гласни доказателствени средства - разпит на св.С. /колега и приятел на ищцата/ в о.с.з. на 07.07.2022г. чийто показания съдът кредитира напълно като логично обосновани и вътрешно непротиворечиви.,

От показанията ѝ се установява, че с ищцата работели като адвокати, в една кантора от 2006г. до 2012г. в гр.***. Като човек и професионалист ищцата била с добра репутация в гр.***. През месец ноември 2012г. на ищцата били повдигнати обвинения за неплащане на данъци и за подкуп на вещо лице. ДП не приключило няколко години, поради което адвокатът ѝ подавал молби до съда да се внесе обвинителен акт или да бъде прекратено производството. През това време клиенти на ищцата се отказали от нея, разчуло се в града, че ще се води дело против нея. Посочва, че много приятели и колеги, в съда и прокуратурата преустановили отношения с нея. Променила се като човек, изпитала голям стрес. През 2015г. тя получила обвинителен акт за това, че не е плащала ДДС за около 36 000 лв. Тогава се стресирала, тъй като не получавала такива доходи т.е. не получавала от клиентите си ДДС, за да го внесе в полза на държавата. Уплашила се да не ѝ възбранят имуществото, чудела се как ще живее, защото по това време единият ѝ син бил студент. Казвала, че не може да спи нощем. Наказанието за обвинението за неплащане на ДДС било високо. Тя се притеснявала, че трябва да взема пари от клиентите си за ДДС, за да го внася. До този момент нямала здравословни проблеми, но започнала да вдига кръвно, холестеролът ѝ не бил добре, започнала да пие успокоителни лекарства. Някои от клиентите се прехвърлили при свидетелката т.е. ищцата загубила и клиенти. Било ѝ неудобно от клиенти, от познати, от колеги, бързо се разчувало в гр.***. По това обвинение делото било прекратено. Ищцата вземала лекарства в този период. В Габрово съдиите си направили отвод и делото било изпратено на ОС-Велико Търново. Било връщано на прокуратурата и внасяно отново, без да са отстранени забележките. Около 2015г. ищцата започнала да пуши повече, напълняла от здравословни проблеми. Преди това пушела по 1-2 цигари на ден. През 2015г. била с влошено здравословно състояние, поради това обвинение, което отпаднало впоследствие.

Свидетелката останала единствената приятелка на ищцата в Габрово. Съпругът и синът ѝ работели в ГДИН и след това дело съпругът ѝ сам напуснал работа и се пенсионирал по-рано. Тя напуснала *** и се преместила в София да работи, наела си кантора, но тъй като не шофирала, мъжът ѝ трябвало да идва да я кара и да бъде с нея. Делото по обвинението за неплащане на данъци не е прекратено още, както и това за подкуп. Само по отношение обвинението, касаещо ДДС било прекратено.

Правилно и законосъобразно първоинстанционният съд е дал вяра на показанията на този свидетел, като вътрешно непротиворечиви и логично обосновани, въз основа на които настоящата съдебна инстанция приема за доказан факта на отлив от клиентелата на адвокатата.

По делото няма приложена медицинска документация респ. не е изслушана съдебно-медицинска експертиза, какво е настоящото здравословно състояние на ищцата и има ли реално влошаване в резултат на изживения стрес от воденото наказателно производство. В този смисъл настоящата съдебна инстанция намира за недоказано твърдението за влошено здравословно физическо състояние, намиращо се в причинно-следствена връзка с обвинението.

Няма новопредставени доказателства пред настоящата инстанция.

При така описаната фактическа обстановка съдът намира решението на СГС за частично неправилно по следните съображения:

Основанието за ангажиране отговорността на държавата чрез органите на прокуратурата по реда на ЗОДОВ е обективен факт и ако спрямо лицето е било повдигнато обвинение за извършване на престъпление по НК, което впоследствие е било прекратено, поради това, че деянието не е извършено от това лице, респ. ако лицето е оправдано, а наложената мярка за неотклонение е отменена поради липса на законно основание - несъставомерност, изразяваща се в липса на авторство, именно тези обстоятелства дават основание обвинението да бъде квалифицирано като незаконно, **независимо от това**, че отделните процесуално-следствени действия са били извършени в съответствие със закона и в рамките на правомощията на разследващия орган. Тези изводи съответствуват напълно и на указанията по приложението на материалния закон, дадени в т. 3 на ТР № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС.

От събраните по делото писмени и гласни доказателства, се установи, че е налице повдигнато и поддържано обвинение от органите на прокуратурата спрямо ищцата на 12.11.2012г. /видно от постановления от 12.11.2012г. и от 29.05.2013г. по ДП № Гб-14/2012г. на сектор „БОП“ Габрово/, с които е привлечена като обвиняема за престъпления по чл.255 ал.1 т.2 НК за това, че през 2011г. и 2012г. подала годишни данъчни декларации по чл.50 ЗДДФЛ, в които потвърдила неистина -посочила занижен размер на годишния си облагаем доход и по този начин избегнала плащането на данъчни задължения в големи размери. Многократно е променена точната квалификация на деянието в частта за данъчно престъпление, като е добавена и т.1 на чл.255 ал.1 НК, а отделно е повдигнато обвинение за

престъпление по чл.305, ал.1, пр.2, изр. последно, вр. чл. 301, ал.2 НК и престъпление по чл.291, ал.1, вр.чл.20 ал.3 НК т.е. подбудила вещо лице да даде невярно заключение и му дала подкуп.

В о.с.з. на 29.03.2016г. съдът постановил определение, с **което на основание чл.369 ал.4 НПК /преди изменението в ДВ бр.63/2017г./ прекратил производството по делото по отношение на обвинението по чл.255 ал.1 т.1 и т.2 НК, но само по отношение на периода от 15.11.2010г. до 28.02.2011г. като не е подавала данъчни декларации по ЗДДС за този процесен период от време и за определени суми, с които е избегнала плащането на данък. Определението е окончателно.**

Спорен е въпросът дали след като делото е било прекратено, макар и частично, по реда на чл.369 ал.4 НПК от съда, съгласно тълкуването, дадено с т.7 от ТР № 3/22.04.2005г. по т.гр.д. № 3/2004г. от ОСГК на ВКС се приравняват случаите на прекратяване на образуваното наказателно производство поради недоказаност на обвинението и попада ли в хипотезата на т.11 от същото ТР.

Възражението на ответника, че основанието за прекратяване на наказателното производство по чл.369 ал.4 /отм./ НПК не попада в нито една от хипотезите на посочената правна норма на ЗОДОВ е неоснователно. Съгласно Решение № 291/16.11.2011г. по гр.д. № 109/2011г. на ВКС, III г.о., Решение № 248/16.10.2014 г. по гр. д. № 440/2014 г. на ВКС, IV г. о., Решение № 295/18.12.2017г. по гр.д. № 384/2017г. на ВКС, IV г.о., случаите, при които бездействието на прокуратурата да отстрани допуснати процесуални нарушения и да внесе делото в съда в едномесечен срок, има за последица прекратяване на наказателното производство по чл.369, ал.4 НПК (отм.), следва да бъдат подведени под хипотезата на недоказаност на обвинението, недоказаност на участието на обвиняемия в престъплението /чл.243 т.2 НПК/, което съответства на основанието по чл.2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ - деянието не е извършено от лицето.

САС изиска при насрочване служебна справка от ОС-Велико Търново на какъв етап се намира производството по НОХД № № 102/2016г. на ВТОС, НО, частта срещу М. Г. И. ЕГН *****. Видно от приложения отговор производството е **все още висящо на досъдебна фаза** - след постановена присъда № 79/12.07.2017г. от ОС-Велико Търново по НОХД № 106/2016г., която е отменена от АС-Велико Търново и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав. След това многократно е преобразувано като последно в НОХД № 254/22г. и отново прекратено и върнато на ОП-Габрово за изправяне на съществени нарушения на процесуалните правила.

Когато наказателното производство е прекратено поради недоказаност на обвинението, основанието за обезщетяване на вреди по чл. 2 т. 3 ЗОДОВ е, че деянието е несъставомерно т.е. не е извършено от лицето./независимо от факта дали прекратяването е правилно или не, което не е предмет на настоящото производство/.

СГС е отхвърлил изцяло иска като е приел, че в случая по обвинението по чл. 255, ал.1, вр. чл. 26 НК наказателното производство против ищката не е прекратено изцяло - за деянията по т.2, а само по отношение една от формите на изпълнителното деяние - тази по т.1, поради

което липсва основанийето по чл.2, ал.1 т.3 ЗОДОВ.

В тази насока е цитирано Решение № 93 от 04.07.2022г. по гр.д. № 3380/2021г. на ВКС, III г.о., постановено по реда на чл.290 ГПК, съгласно което **т.11 от ТР№3/2005г. по т.д. №3/2004г. на ОСГК на ВКС е неприложима в случаите, когато подсъдимият е бил оправдан за една от двете форми на изпълнителното деяние и за част от предмета на престъплението.**

Обвинението е за едно престъпление, но в две или повече форми на изпълнително деяние. Оправдаването, респ. прекратяването по отношение на една от формите или за част от предмета на престъплението има значение единствено за определяне тежестта на наказанието, но не е равнозначно на оправдаване по обвинение за отделно престъпление.

САС констатира, че с нормата на чл.255 НК е инкриминирано укриването на данъци. Както е разяснено в ТР № 1 от 7.05.2009г. на ВКС по т. д. № 1/2009 г., НК и ТР № 4 от 12.03.2016г. на ВКС по т.д. № 4/2015г., НК, основният състав на престъплението по чл. 255, ал.1 НК предвижда няколко форми на изпълнителното деяние, изчерпателно посочени в т.1 до т.7 на нормата, които може да се изразят в действие или бездействие в нарушение на правилата, закрепени в данъчното законодателство, и насочени към създаване на пречки за установяването или плащането на дължимия данък при възникване на обект на данъчно облагане от реално извършена стопанска дейност. Когато данъчно задължено лице неколkokратно нарушава по някой от посочените в чл.255 НК начини законоустановените си задължения към фиска, то осъществява през известни периоди от време един и същ престъпен състав при постигане на един и същ престъпен резултат - избягване плащането на данъци. Затова, когато избягва установяването или плащането на данъчни задължения чрез някое/някои от посочените в нормата на чл.255 ал.1 НК действия или бездействия, деецът извършва продължавано престъпление, което следва да се преценява с оглед причинения общ престъпен резултат, както изрично е посочено в разпоредбата на чл.26, ал.2 НК. Обективната и субективната връзка между отделните деяния при продължаваното престъпление заличават тяхната самостоятелност като отделни престъпления.

Обвинението по чл.255 ал.1 НК - за неплатени данъци по ЗДДС, поради неподаване на данъчна декларация, е за деяние, чието изпълнително деяние е регламентирано в т.1 от този член. Това деяние представлява самостоятелно престъпление, различно от престъплението по чл.255 ал.1 т.2 НК - **за потвърждаване на неистина в данъчни декларации** по ЗДДФЛ. Всяко престъпление се характеризира с обективни и субективни признаци, които формират неговия състав. Обвинението по чл.255 ал.1 т.1 НК, по отношение на което наказателното производство против ищцата е прекратено, се различава от предхождащото го обвинение по чл.255 ал.1 т.2 НК, по което наказателното производство продължава - различен е периода на извършване, различно е изпълнителното деяние, **различен е материалния данъчен закон, който се твърди да е бил нарушен, различен е размера на твърдените данъчни задължения.** Обстоятелството, че с обвинителния акт от 21.10.2015г. деянието по чл. 255 ал.1 т.1 НК за неподадени данъчни декларации по ЗДДС, с което е избегнато плащане на

данъци по този закон и деянията по повдигнато преди това обвинение по чл.255 ал.1 т.2 - потвърждаване неистина и затаяване на истина в подадени декларации по ЗДДФЛ са квалифицирани от прокурора като продължавано престъпление по чл.26 НК, не дава основание да се приеме, че двете престъпления не са самостоятелни. Посочването на чл.26 НК при квалификацията на деянието е свързана единствено с начина на определяне на наказанията и това е видно от раздела, в която попада разпоредбата- „Множество престъпления“. Освен това, в конкретния случай наказателният съд не е приел, че деянията по чл. 255 ал. 1 т. 1 и т.2 НК са извършени при условията на продължавано престъпление. Напротив, прекратявайки наказателното производство по отношение обвинението за неподадени декларации по ЗДДС, съдът е приел, че се касае за самостоятелно обвинение.

В подкрепа на горния извод е и приетото в Тълкувателно решение № 1 от 12.03.2021 г. на ВКС по т. д. № 1/2019 г., ОСНН на ВКС : „Предвидените в закона форми на изпълнително деяние на основния престъпен състав /подкуп/ са обективно и субективно свързани така, че се явяват елементи от изпълнението на едно престъпление, насочено към престъпно мотивиране на длъжностното лице да действа /бездейства по служба. Изводимо от правната природа на подкупа като единно престъпление е заключението, че той има един предмет. Това се отнася и към фактическите хипотези на различие в предложената, обещаната и дадената облага (например относно нейния вид и размер), тъй като възможните модификации на предмета на престъплението са все във връзка със създаденото и развиващото се корупционно отношение между дееца и длъжностното лице.“

Именно затова след частичното прекратяване на наказателното производство наказателното преследване срещу ищцата не е било преустановено, тъй като прокуратурата е продължила разследването срещу нея - за същото деяние, но при друга правна квалификация, както също правилно е приел СГС. Едновременно с това към момента вредите не могат да бъдат разграничени от последиците, предизвикани от незаконно обвинение, които подлежат на обезщетяване и тези, които евентуално ще подлежат на обезщетяване при едно бъдеща присъда респ. бъдещо частично прекратяване. За да бъдат разграничени последиците, е необходимо да се съпоставят видът и тежестта на трите престъпления - това, което е установено с влязъл в сила съдебен акт и това, по което обвинението е признато за незаконно, продължителността на двете наказателни производство, видът и срокът на взетите мерки за неотклонение.

Следва да се посочи, че неспазването на разумен срок в наказателно производство с привлечен обвиняем увеличава вредните последици за последния в степен, която е предмет на конкретна преценка. Тази степен не следва да намира изражение чрез увеличение на размера на обезщетението в геометрична прогресия, без да се изследва и отчита в решаващата дейност на съда прякото значение, което продължителността има за конкретно претендираната вреда, с оглед нейното естество. В случая продължителността се намира в пряка причинно-следствена връзка с вредите, но производството е все още висящо и върнато за доразследване.

Независимо от обстоятелството, че се касае до съществено изменение на обвинението на

досъдебната фаза на процеса, доколкото обвинението е за продължавано престъпление по чл.26 НК, което по дефиниция включва в себе си две или повече деяния, които осъществяват поотделно един или различни състави на едно и също престъпление, гражданският съд не може да се ангажира с преценката, която е правомощие единствено на наказателна колегия. Правната оценка на множеството деяния по чл.26 НК като едно престъпление не променя фактическото положение, че всяко едно от тях осъществява фактическия състав на престъпление.

Предвид отговора на правния въпрос правилно е прието от първа инстанция, че не са налице предпоставките за ангажиране отговорността на Прокуратурата на РБ по чл.2 ал.1 т.3 ЗОДОВ, тъй като все още не е налице оправдаване по обвинение в извършване на престъпление, както и че т.11 от ТР № 3/2005г. по т.д.№3/2004г. на ОСГК на ВКС е неприложима в случаите, когато подсъдимият е бил оправдан за една от двете форми на изпълнителното деяние и за част от предмета на престъплението.

В обобщение - въззивният съд констатира, че е налице съвпадение на крайния резултат от изводите на първата и настоящата инстанции, поради което решението следва да бъде потвърдено.

На основание чл.78 ал.3 ГПК жалбоподателката дължи в полза на въззиваемата страна направените по делото разноси, но такива няма направени и не следва да се присъждат.

Воден от горното и на основание чл. 272 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 262477/25.07.2022г. постановено по гр.д.№ 3908/ 2021г. по описа на СГС, ГО, 25 състав.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от съобщението с касационна жалба.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____